

Forsamlingshuset i Raasted, 1898 - 1998

Historie fortalt af Morten Møbjerg.

Forsamlingshusene er børn af den grundtvigske vækkelse og af højskolen. Det var naturligvis kun et fåtal - specielt de unge - der kom i direkte forbindelse med højskolen i form af et månedslangt højskoleophold. Flertallet, der ikke havde denne mulighed, kom til skolerne og deltog i enkelte foredrag eller en mindre del af undervisningen for en kortere tid. Både Rødding og Uldum højskoler nævnes som eksempler på, hvordan ældre lejlighedsvis kom til møder eller deltog i undervisningen.

Alt i alt var det ikke ret mange, der ad denne vej kom i forbindelse med højskolemiljøet. Det skete først i løbet af 1860'erne, da man begyndte at oprette foredragsforeninger, hvor både unge og gamle kunne høre højskolemændene tale. Ribe, Horsens og Kolding egnen nævnes som foregangsområder. Disse foreninger savnede ofte passende lokaler at samles i - og her bar forsamlingshuset sin oprindelse. Det første blev opført i 1866 i Aagaard ved Kolding og i løbet af 1870'erne og 1880'erne rejstes forsamlingshus efter forsamlingshus ud over landet, hvor folk kunne høre de omrejsende højskolelærere - især i månederne september/oktober, da skolerne ikke havde elever.

Forudsætninger i Raasted

De dokumenter og breve, som skulle besvare spørgsmålet om de lokale forudsætninger for bygningen af et forsamlingshus i Raasted er forsvundet stort set alle. Der er ikke nogen protokol for de første 25 år. Heller ingen regnskaber undtagen det pantebrev, som skabte grundlaget for finansieringen i 1898. Vi er derfor henvist til det kvalificerede gætteri eller indicier, som det hedder i retssproget. Vi har det lønlige håb, at hundredårs-jubilæet kunne give stødet til, at folk i Kousted og Raasted dukker ned i gamle gemmer og papkasser på lofterne, hvor der måske kunne dukke yderligere materialer op.

Det vil være naturligt at se lidt nærmere på de præster, der var i Kousted/Raasted i de sidste årtier af 1800-tallet. Der er tale om to: **F. S Aagaard** fra 1883 til 1894, og **Kristen Thomsen** fra 1894 til 1900.

Aagaard skildres i præstehistorien som "grundtvigsk" og en "fint dannet mand, med mange kundskaber og stor forståelse for god kunst. Han var enestående til at tale med syge og trøste de bedrøvede." Vi kan få et lidt nærmere indtryk af ham gennem et brev til et sognebarn, der som mejerske opholdt sig i Rusland. I Sct. Petersborg - for at dygtig gøre sig i sit fag. Brevet er dateret Kousted Præstegd. 7. maj 1894 og skrevet til Mejerske Johanne Larsen, der senere blev gift med Jens Marius Nielsen Dyrholm, der grundlagde det første mejeri i Raasted sogn. Det er et meget smukt brev, der til fulde bekræfter beskrivelsen af Aagaard som enestående samtalepartner for sine sognebørn. Jeg kunne have lyst til at citere de tre brevsider i deres helhed, - men det vedkommer ikke vort emne.